

2024-04-16

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm
Sverige

Jens Lidén

Utkast till lagrådsremiss Ökad kontroll vid utbetalning från den statliga lönegarantin

A2024/00379

Arbetsmarknadsdepartementet har skickat utkast till lagrådsremiss Ökad kontroll vid utbetalning från den statliga lönegarantin på remiss.

TCO avstår från att ta ställning till förslagen om offentlighet och sekretess (kap. 7 i utkastet).

TCO tillstyrker förslagen i övrigt.

Som TCO har framfört tidigare är lönegarantisystemet ett mycket viktigt skyddsinstitut för arbetstagare. Uteblivna löneutbetalningar kan snabbt försätta arbetstagare i en akut situation och det är av största vikt att lönegarantiärenden kan handläggas skyndsamt och att arbetstagare som har rätt till lönegaranti inte får vänta oskäligt länge på utbetalning.

Utifrån dessa utgångspunkter önskar TCO framföra följande synpunkter på förslagen enligt nedan.

5.1 Den utbetalande myndigheten ska kontrollera beslut och underrättelser

Förslaget innebär bland annat att den utbetalande myndigheten ska kontrollera beslutet eller underrättelsen om lönegaranti mot vissa uppgifter i Skatteverkets beskattningsdatabas.

På s. 20 ff. i utkastet redogörs för vilka uppgifter i beskattningsdatabasen som beslutet eller underrättelsen ska kontrolleras mot (2 kap. 3 § första stycket punkterna 1–5, 7, 8 och 11 lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet).

TCO befärrar att kontrollen mot vissa av dessa uppgifter kan medföra att ett stort antal korrekta beslut och underrättelser fastnar i handläggningen med försenade utbetalningar som potentiell följd.

Punkten 1 behandlar uppgifter om bland annat en fysisk persons bosättning. TCO delar bedömningen att en arbetstagares bosättning kan vara en relevant kontrolluppgift, exempelvis om avståndet till arbetsstället är långt. Det är dock vanligt förekommande att tjänstemän arbetar på distans. Vid distansarbete är arbetstagarens bosättning mindre relevant som kontrolluppgift. Det är i dessa fall

viktigt att den utbetalande myndigheten har möjlighet att skyndsamt kontrollera att det rör sig om genuint distansarbete.

Punkten 3 avser uppgifter om registrering för skatter och avgifter. TCO ifrågasätter inte att registrering och tidpunkten för registreringen kan vara relevanta kontrolluppgifter, men vill understryka att en utebliven registrering i sig inte är avgörande vid bedömningen av om det finns ett anställningsförhållande eller för rätten till lönegaranti.

Punkten 4 gäller underlag för fastställande av skatter och avgifter och omfattar bland annat uppgifter på individnivå som lämnas i arbetsgivardeklarationer. Det borde vara förhållandevis vanligt att företag som befinner sig på eller är i närheten av obestånd underlåter att deklarerera och betala in preliminärskatt en tid före konkursutbrottet. Sådana omständigheter kan vara relevanta som kontrolluppgifter, men betyder i sig inte att det saknas rätt till lönegaranti.

5.2 Den utbetalande myndigheten ska lämna uppgifter till beslutsfattare

TCO konstaterar att förslaget oundvikligen kommer att leda till att arbetstagare som har rätt till lönegaranti i vissa fall kommer att få vänta längre på utbetalning än vad som gäller idag. De förseningar som förslaget kommer att leda till får anses vara påkallade för att motverka felaktiga utbetalningar. Det är samtidigt av stor vikt att skyndsamhetskravet upprätthålls och att oskäligen förseningar undviks i största möjliga mån.

Therese Svanström
Ordförande

Jens Lidén
Jurist